

Marechaussee Contact

colofon

Marechaussee Contact is een uitgave van Stichting Marechaussee Contact en verschijnt zes keer per jaar.

De realisatie is in handen van de SMC-commissie:
Redactie, voorlichting
en communicatie.

Redactie

Erik Boom
Roel Bouwman
Marion Broekhuizen-Klijnhout
Hardy Damen
Willem Geense
Frans Meijer
Jack Vlaming

Redactieadres

Weeshuiswal 9
4116 BR Buren
0344-571256
redactiemc@gmail.com

Druk

Ten Brink, Meppel

Vormgeving

Content Innovators, Alphen a/d Rijn

Wijzigingen van adresgegevens

Begunstigersadministratie SMC
Johan Frisoplein 23
8071 LX Nunspeet
0341-257129
c.dboom@chello.nl

Kopij volgend nummer

Voor informatie over het aanleveren
van kopij graag contact opnemen met
de redactie

Deadline

De deadline voor het inzenden van kopij
voor de volgende uitgave van
Marechaussee Contact is 19 september 2014

inhoud

3	Observaties van de voorzitter
4	Nestelpennen, actuele berichten over de KMar
7	Reeks artikelen over de geschiedenis van het Wapen, Deel XXIX
8	Agenda, activiteiten van en voor oud-marechaussees
10	Veteranenrubriek met allerlei informatie voor KMar-veteranen
12	Een bijzondere ontmoeting
14	Indië - 'Bersiap? ... Iedereen moet van deze tragedie weten!
18	Deel XVIII van de serie 'De onbekende helden van 1940-1945'
20	De autobiografie van Pieter-Jan Poulusse
22	SMC-Allerlei
26	Personalia
27	SMC-Informatie

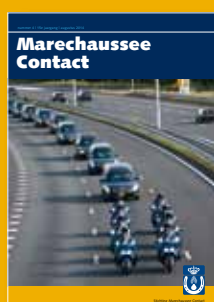

Foto omslag:
Ere-escorte MH17-slachtoffers onder-
weg van Eindhoven naar Hilversum
(Foto: Media Centrum Defensie)

Observaties voorzitter

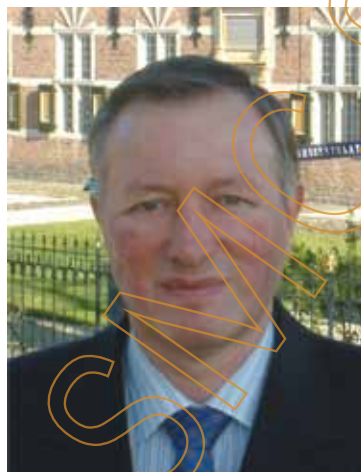
Eind juli / begin augustus heeft in het teken gestaan van de gebeurtenissen rond vlucht MH17 van Malaysian Airlines. Met elkaar hebben we als natie meegeleefd met de slachtoffers en hun familieleden. Het eerbetoon door onze collega's en die van de andere krijgsmachtdelen was indrukwekkend. Indrukwekkend was ook de stoet rouwwagens die werd voorafgegaan door een ere-escorte van ons Wapen. Inmiddels hebben onze collega's en andere experts het rampgebied helaas noodgedwongen moeten verlaten. Ik hoop dat hen in de toekomst door de strijdende partijen toch nog de gelegenheid zal worden geboden om hun dankbare en emotionele taak daar af te ronden en dat alle stoffelijke overschotten en persoonlijke bezittingen alsnog geborgen kunnen worden.

De Nederlandse Veteranendag ligt al twee maanden achter ons. Net als in voorgaande jaren werd er op TV weer weinig aandacht aan ons Wapen besteed. Ook ons 200-jarig bestaan was geen aanleiding voor het compleet tonen van onze inzet op die dag. Onze webmaster heeft dat echter ruimschoots gecompenseerd door dezelfde dag nog vele foto's op de website te plaatsen.

We waren op 15 augustus als SMC aanwezig bij de herdenking van de capitulatie van Japan en daarmee de herdenking van het einde van de Tweede Wereldoorlog voor het Koninkrijk der Nederlanden als geheel. Het was ook voor ons weer een heel indrukwekkende bijeenkomst.

Op zaterdag 6 september zullen we bij het Indië-monument te Roermond onze gevallen in de periode 1945 – 1962 gedenken. Elk jaar ben ik weer onder de indruk van het gevoel van saamhorigheid dat onder de aldaar aanwezigen heerst. Duidelijk is te merken dat men in de Indië-periode en daarna te Korea en Nieuw-Guinea samen heel veel heeft meegemaakt. Helaas wordt het kringetje van getrouwen wel elk jaar kleiner, de leeftijd maakt dat velen de reis naar Roermond niet meer kunnen maken.

Onze KMar Veteranendag zal op 3 oktober voor de 15e keer te Apeldoorn worden gehouden. Het is de ontmoetingsplek voor de collega's (beroeps en dienstplichtig) die zich veteraan mogen noemen en de nog actief dienende collega's die over uitzendervaring beschikken. Wij dragen als stichting net als in voorgaande jaren ook weer ons steentje bij aan het organiseren van deze dag. Dit jaar wordt deze dag vanwege ons 200-jarig bestaan 's middags gecombineerd met een reünie voor allen die bij ons Wapen hebben gediend. Dan zijn ook de collega's welkom die niet de veteranenstatus hebben. Velen van hen hebben in de woelige jaren '60 en '80 van de vorige eeuw laten zien waartoe de leden van het Wapen in staat zijn. Ook onze dienstplichtigen wil ik memoreren, zonder hun inzet hadden de vele verplaatsingen van onderdelen van het legerkorps niet kunnen plaatsvinden. Mede dankzij aller inzet is de KMar nu stevig verankerd in de Politiewet en in de samenleving. Ik kijk er naar uit om de vele oude bekenden weer de hand te mogen drukken en wens allen een heel geslaagde dag toe.

Op 30 oktober zal onze jaarlijkse Algemene Reünie plaatsvinden. Vanwege het aantal deelnemers wijken we ook dit jaar weer uit naar 'De Molen'. Elders in ons blad en op onze website treft u meer informatie over deze bijeenkomst aan.

Tenslotte wil ik u nog wijzen op het artikel op pagina 27. Daar leest u waarom wij als bestuur van SMC er voor hebben gekozen om binnen de stichting een reünievereniging op te richten. Kiezen is overigens niet het goede woord. We zijn er feitelijk toe gedwongen. In de door het ministerie van Defensie in 2010 uitgegeven Raamregeling Reüniefaciliteiten is in algemene zin bepaald dat alleen reünieverenigingen vanaf 1 januari 2013 aanspraak kunnen maken op faciliteiten ten behoeve van het organiseren van een reünie. Ik roep alle begunstigers die de status hebben van oorlogs- en/of dienstslachtoffer, of post-actief lid van de KMar of veteraan zijn (danwel een combinatie van deze hoedanigheden) zich aan te melden als lid van deze vereniging. Het lidmaatschap is overigens gratis. Met uw aanmelding maakt u het voor ons als bestuur mogelijk om in voorkomend geval terug te vallen op de eerdergenoemde regeling. Nogmaals wil ik stellen dat wij als SMC niet tot dit onderscheid zijn gekomen, wij hebben alle begunstigers even lief en zullen ons voor allen op dezelfde manier blijven inspannen! Bovenstaande heeft voor ons alleen een financiële achtergrond.

Nu de financiën toch aan de orde zijn, wil ik hen die de bijdrage over 2014 nog niet overgemaakt hebben oproepen daar op korte termijn alsnog aan te voldoen. Wij hebben als bestuur en redactie in de achter ons liggende maanden aan onze in de statuten vermelde verplichtingen voldaan, mogen we dan van u niet hetzelfde verwachten?

Jack Vlaming
brigade-generaal b.d.
voorzitter SMC

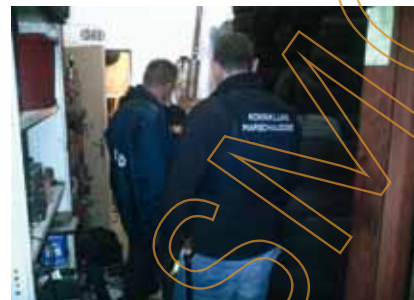
Aanhoudingen wegens hennepsteelt en mogelijke mensensmokkel en -handel

In een onderzoek naar georganiseerde hennepsteelt, mensensmokkel en mensenhandel zijn door de Koninklijke Marechaussee, op diverse locaties, zeventien aanhoudingen verricht. De KMar werd daarbij ondersteund door diverse politiekorpsen uit Breda, Roosendaal, Reuver en Schagen.

De recherche van de KMar was een onderzoek gestart nadat ze informatie had ontvangen dat er mogelijk sprake zou zijn van mensensmokkel en mensenhandel. In het onderzoek dat volgde rees het vermoeden dat de mogelijke verdachten zich ook bezig hielden met georganiseerde hennepsteelt. Op een later tijdstip volgden invallen op verschillende locaties, waarbij zeventien personen van Nederlandse en Vietnamese

nationaliteit werden aangehouden. Op die locaties werd onder meer hennep gevonden en troffen de rechercheurs twee complete hennepplantages aan.

De Marechaussee zal vanuit haar locatie in Heerlen verder onderzoek doen naar de aangehouden verdachten, onder leiding van het Openbaar Ministerie in Maastricht. Meer aanhoudingen worden niet uitgesloten.

Diploma's voor Landsambtenaren op Sint Eustatius

Op Sint Eustatius zijn tien ambtenaren gediplomeerd tot Medewerker Grensbewaking/Algemeen Opsporingsambtenaar Caribisch Nederland.

De Koninklijke Marechaussee verzorgde de opleiding voor drie lokale KMar-medewerkers, zes medewerkers van het politiekorps Sint Maarten en een medewerker van de douane Caribisch Nederland. Tijdens de opleiding werd onder andere aandacht besteed aan wet- en regelgeving, maatschappijleer, ethiek, sport, EHBO en reanimatie, gedrag, profiling, kennis van politiesystemen en documentenherkenning. Daarnaast werd stage gelopen op de werkplek waar men te werk wordt gesteld. De opleiding is ontwikkeld door het Opleidings-, Trainings- en Kenniscentrum KMar.

Eritreeër aangehouden voor mogelijke mensensmokkel

Bij een controle in het kader van Mobiel Toezicht Veiligheid (MTV) is een 24-jarige Eritreeër door de KMar aangehouden op verdenking van mensensmokkel.

De man zat, met nog drie andere personen uit Eritrea, in een internationale bus toen deze de grensovergang Hazeldonk passeerde. Tijdens de controle werd geconstateerd dat de Eritreeërs niet in het bezit waren van de juiste grensoverschrijdingsdocumenten.

Drie personen waren totaal niet in het bezit van documenten en hebben asiel aangevraagd. Bij nader onderzoek naar de identiteit van de 24-jarige verdachte bleek dat hij een verblijfsvergunning voor Italië had. Hierdoor is het vermoeden ontstaan dat de man zich schuldig maakte aan mensensmokkel.

De verdachte is in verzekering gesteld en verder onderzoek zal door de Koninklijke Marechaussee in Hoogerheide worden verricht.

Ministers en korpschefs bezoeken brigade Koninklijke Marechaussee Caribisch gebied

Tijdens een drukbezochte netwerkborrel, woensdag georganiseerd door medewerkers van de brigade Caribisch gebied op Curaçao, hebben diverse ministers, gouverneurs en andere hoogwaardigheidsbekleders, korpschefs en ketenpartners uitgebreider kennis kunnen maken met de brigade en haar personeel.

De Koninklijke Marechaussee is met circa 150 personeelsleden actief in het Caribisch gebied en is op alle zes eilanden in het Caribisch gebied binnen het Koninkrijk werkzaam. De eilanden Aruba, Curaçao en St. Maarten zijn zelfstandige landen binnen het Koninkrijk. Buiten de militaire politiezorg heeft de KMar hier alleen ondersteunende taken in taakvelden als Recherche, Basis Politiezorg, Immigratie en CIE.

De eilanden Bonaire, Saba en St. Eustatius zijn de zogenaamde BES-eilanden en worden formeel Caribisch Nederland genoemd

omdat dit bijzondere gemeentes van Nederland zijn. Zodoende is de KMar hier ook volledig bevoegd en wordt hier onder meer gewerkt in de taakvelden Grenspolitie en Recherche.

Brigadecommandant luitenant-kolonel Aard Letting geeft uitleg

KinderBeestFeest groot succes

In Artis is het jaarlijkse KinderBeestFeest georganiseerd voor gehandicapte en chronisch zieke kinderen.

De besloten feestavond in Artis werd dit jaar voor de vijftiende keer gehouden en wordt georganiseerd door Stichting KinderBeestFeest. In totaal kwamen ruim vijftienhonderd kinderen met hun ouders, broertjes en zusjes naar Artis.

De kinderen werden uitgenodigd via veertig ziekenhuizen en instellingen in onder andere Noord-Holland en Flevoland. Ze werden vervoerd met bussen van brandweer-, politie-, Marechaussee en ziekenauto's en begeleid door politiemotoren. In totaal waren er ruim vierhonderd voertuigen bij betrokken.

De Marechaussee heeft ook dit jaar weer haar bijdrage geleverd.

Onderzoek misstanden bij Curaçaose militie op Marinekazerne

De brigade KMar Caribisch gebied deed onderzoek naar vermoedelijke misstanden, gepleegd door miliciens en cursisten op de Marinekazerne Suffisant op Curaçao.

Diverse instructeurs van de lokale militie en cursisten zouden zich onder meer schuldig hebben gemaakt aan mishandeling, bedreiging en aanranding van andere cursisten die op de kazerne een sociale vormingstraining volgden. De Marechaussee vermoedde dat de strafbare feiten zijn vastgelegd op video door de verdachten.

Cursisten moesten onder meer geboeid op de grond liggen en werden daarbij geschopt en geslagen. Ook zou een mogelijk slachtoffer met een brandslang onder dwang bespoten zijn.

De commandant van de Marinekazerne deed aangifte van de misstanden. De Marechaussee verhoorde drie verdachten en deed verder onderzoek, onder leiding van het Openbaar Ministerie op Curaçao. In het onderzoek zijn zeven personen aangemerkt als verdachten.

Roparun brengt 20.000 euro op

De twee Roparunteams van de Koninklijke Marechaussee hebben maar liefst 20.000 euro voor mensen met kanker opgehaald.

De teams kwamen na ongeveer 43 uur gelijktijdig over de finish op de Coolingsingel in Rotterdam. In totaal werd 1094

kilometer afgelegd met zestien lopers, fietsers en overige begeleiders.

Ter gelegenheid van het 200-jarig bestaan van de Koninklijke Marechaussee deden er dit jaar twee teams, met de startnummers 200 en 320 mee.

Vakantie ging niet door

Op Schiphol is een 45-jarige Nederlandse man door de KMar aangehouden. Betrokkene moest nog een celstraf van 299 dagen uitzitten. De man meldde zich bij de Marechaussee met de vraag of hij nog openstaande boetes had. Die wilde hij voldoen voor hij op vakantie ging. Bij controle bleek de man nog een celstraf van 299 dagen te moeten uitzitten, onder andere voor een veroordeling voor overtreding van de Opiumwetgeving. Hij is aangehouden en ingesloten.

Verdachte mensensmokkel Syriërs aangehouden in Ter Apel

Tijdens Mobiel Toezicht Veiligheid (MTV) in Ter Apel is een 51-jarige Syrische man, met een verblijfstatus voor Nederland, aangehouden op verdenking van mensensmokkel. Hij vervoerde in zijn auto drie personen uit Syrië, die asiel hebben aangevraagd.

Marechaussees zagen ter hoogte van de ingang van het Aanmeldcentrum Asielzoekers in Ter Apel, dat een aantal personen koffers uit een auto haalde. Hierna liepen drie personen in de richting van de ingang van het aanmeldcentrum. De bestuurder bleef in de auto zitten.

Bij het controleren van de documenten bleken drie personen, een 23-jarige man, een 21-jarige vrouw en een kind, in het bezit te zijn van Syrische identiteitskaarten. Zij vroegen asiel aan. Omdat de bestuurder, de 51-jarige Syrische man, een tegenstrijdige verklaring aflegde, werd hij aangehouden op verdenking van mensensmokkel.

Verdachten aangehouden in witwaszaak

Door het rechteam van het Samenwerkingsverband Liquide Middelen (SVLM) op Schiphol is onderzoek gedaan naar witwassen.

Tijdens deze check is bij een 46-jarige uitreizende Canadees 20.000 euro aangetroffen. De man kon geen aannemelijke verklaring geven waarom hij zoveel geld op zak had en is hierop door de Douane aangehouden. Uit verder onderzoek door het SVLM werd duidelijk dat de man in opdracht werkte.

Tijdens een doorzoeking van een woning in Amsterdam werd nog een bedrag van 22.000 euro aangetroffen. Hierbij is een

29-jarige Amsterdammer als verdachte van witwassen aangehouden.

Het aangetroffen geld is in beslag genomen en de beide mannen zijn na onderzoek in vrijheid gesteld maar blijven als verdachte aange merkt.

Het SVLM bestaat uit personeel van de Koninklijke Marechaussee, FIOD, Douane en het Openbaar Ministerie in Haarlem en deed onderzoek naar, op de Luchthaven Schiphol, in beslag genomen geld.

Opleiden, leren en oefenen door de jaren heen

Reeks artikelen over de geschiedenis van het Wapen
Deel XXIX

Door redactie MC

In de vorige uitgave van *Marechaussee Contact* beschreven we in deel 28 van deze geschiedenisreeks hoe de Koninklijke Marechaussee de opleiding van het personeel verzorgde in de jaren 1814 tot 1945. In dit 29ste deel vervolgen we de beschrijving, in vogelvucht, van het opleiden na de Tweede Wereldoorlog.

Na de bevrijding

Direct na de bevrijding werd allereerst het politieapparaat gezuiverd en gereorganiseerd. De Marechaussee kreeg een, opnieuw beschreven, militaire politietak en voor het eerst werden dienstplichtig marechaussees opgeroepen. Naast dit oproepen van deze dienstplichtigen kwam ook het werven en opleiden van beroepspersoneel weer op gang. Het Depot werd in ere hersteld en tot 1 april 1946 gevestigd in de Utrechtse Kromhoutkazerne. Tot 1948, het jaar waarin alle opleidingen uiteindelijk in de Koning Willem III kazerne in Apeldoorn terecht kwamen, ontving nieuw beroepspersoneel achtereenvolgens een militaire scholing in Nieuwersluis, Zuidlaren, Ommen en vanaf medio 1946 in de kazerne aan de Zwolscheweg in Apeldoorn, in 1947 'Van Haeften-kazerne' genoemd. De verdere politieopleiding werd per divisie verzorgd in Tungalroy, Bergen op Zoom, Tilburg en Ommen (Landgoed 'Elswout'). Dienstplichtigen werden al vrijwel direct na eind 1946 op de Koning Willem III kazerne het Depot 'opgevoed'.

Landgoed Elswout

Dienstplichtigen

De opleiding van dienstplichtigen bestond uit militaire vorming, radio- en rijlessen waarna de nestel werd uitgereikt. Vervolgens kreeg men een specifieke opleiding onder andere in verkeerswetgeving en andere vaktechnische onderwerpen. Kandidaten voor een officers- of onderofficiersfunctie werden separaat opgeleid. In de loop van de tijd veranderde misschien de tijdsduur van de dienstplicht en de daaraan aangepaste opleiding, maar in grote lijnen bleef de opzet tot aan de opschorting van de dienstplicht in 1996 hetzelfde. Zo bleek bijvoorbeeld gaandeweg minder behoefte aan rij-opleiding, daar waar aanvankelijk slechts een doodenkele rekrut over een rijbewijs beschikte, hadden in latere jaren vrijwel allen zo'n roze papiertje.

Dienstplichtigen klaar voor hun opleiding

Beroeps

Beroepsmarechaussees ontvingen tot aanvang jaren zestig van de vorige eeuw een opleiding in drie fasen. Een militaire opleiding, gevolgd door het opdoen van wets- en wapenkennis en een praktijkervaring op één van de brigades. Aanstaa- de wachtmeesters werden, aanvankelijk nog op de Van Haeften-kazerne tot onderofficier opgeleid. Pas in 1952 gingen de wachtmeesteropleidingen ook naar de Koning Willem III.

Beroeps oefenen met pantser-voertuig

Zowel het beroeps als het dienstplichtig personeel verliet de opleiding met een behoorlijke bagage, als militair gelijk of beter aan de overige leden van de krijgsmacht, aangevuld met een gerichte politie- of vakopleiding, klaar om individueel op te treden, als de situatie daarom zou vragen. Dienstplichtigen gingen naar parate eenheden om vooral verkeersdiensten te vervullen, beroepsmarechaussees gingen vrijwel allen naar een brigade.

Koning Willem III kazerne 'Het Depot'.

Vanaf de jaren zestig tot nu

Kenmerkend voor de verdere geschiedenis van het opleiden bij het Wapen zijn toch wel de vele noodzakelijke reorganisaties, actief en effectief aanpassen aan gewijzigde inzichten en omstandigheden. In 1967 veranderde het Depot in Opleidingscentrum Koninklijke Marechaussee, iedere twee maanden begonnen er groepen mannen (en vanaf 1979 ook vrouwen bij de beroeps) aan de opleiding. Aspirant beroepspersoneel op de School Opleiding Beroepsmarechaussees (SOB), toekomstige (opper-) wachtmeesters, adjudanten en om te scholen officieren op de School KMar en dienstplichtigen op de School Opleiding Dienstplichtigen (SOD). Dit alles aangevuld met een keur aan speciale opleidingen van recherschool tot tijdelijke plaatsing elders, zoals bijvoorbeeld bij de Verbindingstroepen.

Besluit

In het kader van deze geschiedenisrubriek voert het te ver om het verdere verloop tot in de detail te beschrijven, het artikel is immers een globale vogelvucht door de tijd. Vanaf het laatste kwart van de vorige eeuw kenmerkt de opleidingsaanpak van het Wapen zich door een professioneel reageren op ontwikkelingen, te denken bijvoorbeeld aan mondiale politieke veranderingen in de Oost-West-verhoudingen, het opschorten van de dienstplicht, nieuwe taken op de burgerluchthavens en uitzendingen in internationaal verband, een verre van compleet rijtje overigens. De naam, van wat ooit als Depot begon, veranderde regelmatig mee met elke reorganisatie.

Wie meer wil lezen over het opleiden bij de Koninklijke Marechaussee verwijst de redactie naar Brochure nummer 23 van de Vrienden van het Marechausseemuseum, te verkrijgen bij dit museum.

Agenda

In september en oktober zijn er interessante evenementen in Buren. En natuurlijk haakt het Marechausseemuseum daar weer op in! 1) 14 september: Kunstmarkt en 'Jazz in Buren', bezoekers aan deze evenementen kunnen het museum tegen gereduceerde prijs bezoeken! (www.kunstmarktbur.nl), 2) 21 september: concert in het kader van 'Muzikale Monumenten', in het museum. (www.muzikalemonumenten.nl) en 3) 18 oktober: Gelderse Museumdag, voor € 1,-- toegang tot ons museum en als extra is de KMar met een presentatie aanwezig (www.gratismuseumdag.nl).

13 en 14 september 2014

Open Monumentendag te Apeldoorn en Buren

Op twee plaatsen zijn Marechausseemonumenten te bezoeken.

Apeldoorn: Koning Willem III-kazerne. Open Huis, met gedeeltelijke openstelling, op beide dagen van 10.00 tot 17.00 uur.
Tevens zal het Marechausseemuseum aanwezig zijn met een informatiestand.

Buren: Marechausseemuseum neemt deel aan Open Monumentendag. Actuele informatie hieromtrent op www.marechausseemuseum.nl.

2 oktober 2014

Reünie dienstplichtige lichte 1955-4 te Zwolle

Op 2 oktober houdt deze dienstplichtige lichte een reünie.

Locatie District KMar Noord-Oost, Boerendanserdijk 51, 8024 AE Zwolle.
Informatie C.H. de Steur, 070-3271138 of ceesentinydesteur@ziggo.nl.

3 oktober 2014

KMar Contactdag '200 jaar Koninklijke Marechaussee' te Apeldoorn

In het vorige nummer van Marechaussee Contact is er op pagina 20 al uitvoerig over geschreven. Graag wil SMC de 'topics' nog even onder uw aandacht brengen.

Datum	Vrijdag 3 oktober 2014.
Locatie	Koning Willem III kazerne, Apeldoorn.
Programma	09.30 uur : duizend KMar-veteranen zijn 's morgens bijeen. 14.00 – 18.00 uur : jubileumreünie voor vijftienhonderd oudmedewerkers van de KMar (ook oud-dienstplichtigen).

Aanmelden

Postactieve veteranen met de aanmeldstrook bij de Checkpoint van juli/augustus. Veteranen in actieve dienst kunnen het formulier opvragen bij e-mailadres veteranen.kmar@mindef.nl en alle overige op e-mailadres contactdag.kmar@mindef.nl. Het wordt beslist een zeer gezellige dag om elkaar weer eens te ontmoeten.

18 oktober 2014

Landelijke Unifil-reünie te Soesterberg

Vijfjaarlijkse landelijke Unifil-reünie.
Stichting Unifil Vereniging

Datum 18 oktober 2014.

Locatie Nationaal Militair Museum te Soesterberg.

Informatie en inschrijven

www.unifilvereniging.nl en bij:
Cees van Ingen, Dr. Bauerstraat 17, 4205 KA
Gorinchem.
0183-623754 / 06-49816046
ceesvaningen@planet.nl.

30 oktober 2014

Jaarlijkse Algemene SMC-Reünie te Harskamp

Locatie De jaarlijkse Algemene Reünie van de Stichting Marechaussee Contact zal ook dit jaar weer plaatsvinden in Partycentrum 'De Molen' aan de Molenweg 12, Harskamp.

Datum 30 oktober 2014.

Deze reünie is primair bedoeld voor begunstigers(sters) van de Stichting Marechaussee Contact, zoals: leden en oud-leden van het Wapen der Koninklijke Marechaussee (oud-beroeps, ex-dienstplichtigen en burgerpersoneel), oud-leden van het Korps Politietroepen, oud-leden van het voormalig Korps Militaire Politie/ Koninklijke Marechaussee in Nederlands-Indië, als ook voor de echtgenotes / partners van de hiervoor aangegeven personen.

Kosten

De bijdrage aan deze reünie is voor SMC-begunstigers evenals voor hun partners, vastgesteld op € 15,00 per persoon. Ook niet-begunstigers van SMC worden in de gelegenheid gesteld deze reünie te bezoeken; zij kunnen deelnemen voor € 25,00 per persoon.

Aanmelding

De bedragen dienen uiterlijk op 13 oktober 2014 te zijn bijgeschreven op ING-bankrekening nummer NL22 INGB 0007

5300 25, t.n.v. Reünievereniging Marechaussee Contact, Walstro 33, 1273 BH Huizen, onder vermelding van 'Reünie Harskamp'.

De overschrijving geldt als aanmelding en wordt verwerkt in volgorde van binnenkomst. Bij internetbankieren graag ook uw huisadres vermelden. Wanneer u zich aan een dieet dient te houden, dit ook graag even vermelden bij de aanmelding. Gezien de betalingscondities geldt dat betalingen niet kunnen worden gerestitueerd bij afzegging van deelname na 13 oktober 2014.

Weduwen

Weduwen kunnen deze reünie op kosten van de Stichting Marechaussee Contact bijwonen. Zij dienen zich uiterlijk 13 oktober 2014 te hebben aangemeld bij de voorzitter van de reünievereniging Roel Gras (zie informatiepagina 27).

Aansluitend aan de lunch zal een lezing/presentatie worden verzorgd over de nieuwe organisatie en structuur van de Koninklijke Marechaussee.

Getracht zal worden om ook dit jaar weer militair vervoer in te zetten vanaf NS station Ede-Wageningen naar 'De Molen' v.v.

Het programma met routebeschrijving wordt de deelnemers ongeveer twee weken voor de reünie toegezonden..

22 november 2014

KMar MFO-reünie te Apeldoorn

Dit jaar zal, voor de tweede keer, onder auspiciën van SMC, een reünie worden gehouden van KMar-personeel, dat dienst heeft gedaan bij de Multinational Force and Observers (MFO).

Locatie De reünie vindt plaats op zaterdag 22 november 2014 in de Koning Willem III kazerne, gebouw 32, (KEK-gebouw) 1e etage. De 1e etage is voor minder validen bereikbaar per lift; deze route is aangegeven. Uiteraard zijn partners ook welkom!

Programma

10.00 – 10.30 uur:	aankomst en ontvangst met koffie/thee en gebak
10.30 – 11.00 uur:	opening en welkomstwoord
11.00 – 12.00 uur:	reünie
12.00 – 13.30 uur:	rijstmaaltijd
13.30 – 16.30 uur:	reünie, waarbij de mogelijkheid wordt geboden een bezoek te brengen aan het winkeltje van het Fonds Sociale Zorg. Hier kan men pinnen.
16.30 uur:	einde reünie.

Kosten

De kosten van deelname aan deze reünie bedragen € 10,00 per persoon, inclusief maaltijd en twee consumpties.

Aanmelden

Aanmelding geschiedt door overschrijving van de bedragen op ING-bankrekening: NL22 INGB 0007 5300 25 t.n.v. Reünievereniging Marechaussee Contact, Walstro 33, 1273 BH Huizen, onder vermelding van: 'MFO-KMar'. De bedragen dienen uiterlijk 10 november 2014 te zijn bijgeschreven.

Informatie

Omdat u een kazerne betreedt dient u over een geldig legitimatiebewijs te beschikken. Voor nadere informatie kunt u terecht bij: Roel Gras: roelgras@hetnet.nl en Jos van der Vaart: josenedith@hotmail.com.

Topdag onder Nederlandse Veteranendagen

Detachement van 36 postactieve KMar-veteranen
(Foto Peggy Hendriks)

'Boeven vangen' bij de Marechaussee op het Malieveld, erg in trek

Op zaterdag 28 juni 2014 vond de tiende Nederlandse Veteranendag plaats, voor de negende keer in Den Haag. Aan het organisatiecomité van de Nederlandse Veteranendag heeft de regering de status van Nationaal Comité toegekend. Dit Comité heeft het 200 jarig bestaan van de Koninklijke Marechaussee (KMar) niet aangehaald. Ook de Koninklijke Landmacht (KL) met dezelfde leeftijd viel buiten het thema. De Stichting Marechaussee Contact (SMC) was evenwel zo alert om de KMar-veteranen die in Den Haag aanwezig waren, een metalen pen met inscriptie aan te bieden: 'Ons Wapen 1814 - 2014.' Onderstaand een verslag.

Openingsfestijn

Het is vrij druk in de Ridderzaal en daarna ook op het Binnenhof. De uitgenodigde veteranen zijn op tijd, hoewel het NS-spoor uit Utrecht vertraging oplevert. Bij zowel de officiële opening als bij de uitreiking van 65 herinneringsmedailles voor vredesoperaties is Koning Willem-Alexander aanwezig in zijn ceremonieel landmachttenue. Passend entertainment (van Fabienne, Douwe Bob en het ensemble Marinierskapel) wisselt de sprekers in de Ridderzaal af, onder hen minister-president Mark Rutte. Het weer buiten speelt mee: zonnig, droog en niet te warm. Er is een viertal speciale decorandi, toegesproken door de minister van Defensie Jeanine Hennis-Plasschaert. Niet één maar twee SMC'-ers

- Willem le Rütte en Gerard van der Laan - mogen ieder vijf medailles opspelden. Onder de KMar-decorandi zien we kolonel Marty Messerschmidt op de uiterste linkervleugel. De sfeer is prima, de kapel speelt muziek en de KMar-standaard staat opgesteld in de vaandelwacht van de vier krijgsmacht delen.

Boeven vangen

Het Malieveld loopt al aardig vol. Bij Loek van de Nes (Malieveld-manager) melden zich: 36 detachementslopers en enkele KMar-oorlogsveteranen voor een plaats op de tribune of in een historisch voertuig. Er is een enkele afmelding. SMC-coördinator Henk Tervooren heeft, ondanks zijn ziektebeeld vanaf januari, alles goed voorbereid.

Uitgenodigde KMar-veteranen bij de ceremonie in de Ridderzaal

Op het Binnenhof spelt SMC'-er Willem le Rütte vijf medailles op

Peter Rutten draagt detachements-commando over aan Stan Klijnhout

Voor zijn inspanningen gaan 'alle petjes' af! Detachements-commandant Peter Rutten geeft tekst en uitleg. Iedereen toont het gemis van Henk op het Malieveld. Piet Spee is met 82 jaar de oudste in het detachement. Van bijna allen treffen we ook de echtgenote of begeleider aan, perfecte ambassadeurs. Een praatje hier en een babbel daar, ook even bij de stands kijken. De KMar heeft een speciaal hoekje op het terrein met een pantserwagen en beveiligingsauto. Kinderen kunnen er gekleed in KMar-outfit (baret, houten pistool en veiligheidsvest) boeven vangen, meestal gespeeld door hun eigen vader of moeder.

Erkenning en waardering

Tegen 13.00 uur loopt het Malieveld leeg, het kleurrijke defilé door Den Haag gaat beginnen. Eerst nog de 'fly pass' van vliegtuigen over de Kneuterdijk. Enkele gegevens: 5300 veteranen en militairen paraderen, 12% meer dan vorig jaar, de route is 3785 meter lang, duurt 57 minuten per detachement en er stonden 90.000 (een record) bezoekers langs de kant. Uit hun daverend applaus vloeit de erkenning en waardering. Perfect. Voor het KMar/SMC-detachement met postactieven uit loopt het Trompetterkorps KMar. Dan komen de KMar-detachementen van het OTCKMar en de districten Schiphol, DLBE en West in diverse kleding, onder wie een ware KMar-bijstandseenheid. Daartussen rollen mee: een gepantserde Mercedes Benz G en een pantservoertuig YPR 765. Bij terugkeer wacht allen volop entertainment op het Malieveld, drankjes en een nasi-maaltijd. SMC'-er Ted de Wit gaat naar de Eerste Kamer waar het bronzen borstbeeld van Ikol Lodewijk Thomson wordt onthuld die tijdens de Eerste Wereldoorlog in Albanië om het leven is gekomen.

Nieuw management

Deze tiende en prachtige veteranendag heeft ook een keerzijde. SMC gaat na negen jaar afscheid nemen van de sleutelfunctionarissen Peter Rutten, Henk Tervoren, Loek van de Nes en banierdrager Jan Clarijs. Stan Klijnhout en Cees van Ingen gaan hun taken deels overnemen. SMC zoekt nog een banierdrager en een terreinmanager voor het Malieveld. Informatie of opgave kan op telefoon 0341-417087.

Sobat-onderonsje tussen twee Nederlands-Indië-gangers van toen

Bijzondere ontmoeting in

Eind jaren vijftig is de Nederlandse Landmacht op zoek naar oefengebieden, groter dan die welke tot dan in West-Duitsland ter beschikking stonden. Na enige jaren van overleg wordt met de Franse legerleiding afgesproken dat Nederland jaarlijks over één van hun oefenterreinen kan beschikken. Uiteindelijk valt de keuze op La Courtine, een legerplaats in het midden van Frankrijk, met een oefenterrein van meer dan zeventig vierkante kilometer. In juni 1959 vertrekt een groep kwartiermakers, waaronder acht marechaussees van 11 Marechaussee Compagnie (11 Marcie) naar La Courtine.

Vijfenvijftig jaar later

Daar aangekomen treffen ze een, op zijn zachts gezegd, nogal onhygiënische situatie aan. De verblijven zijn dermate vervuild dat besloten wordt een bivak in te richten, dit in afwachting van een goede schoonmaakbeurt. Eén van die marechaussees was Evert Nicolaas van Gelder. Precies vijfenvijftig jaar later maakte de redactie kennis met hem in het Marechausseemuseum. Het gesprek ging al gauw over zijn diensttijd. Genoeg reden om eens naar hem in Boxtel te rijden om zijn verhaal op te tekenen.

Evert van Gelder

Evert blijkt een import-Boxtelaar, geboren in 1938 te Amsterdam, zoon van een dierenarts, die naast een praktijk voor gezelschapsdieren, verbonden was aan het Amsterdams abattoir. Het was nog de tijd dat externe dierenartsen voor de vleeskeuringen zorgden. Later in ons gesprek zou blijken dat deze afkomst zijn beroepsleven zou gaan bepalen. Maar eerst moest Evert in dienst en, zoals zo velen, vroeg hij de Marechaussee aan. In december 1957 meldde hij zich in Apeldoorn op de Willem III. Hier werd hij kamergenoot van de latere minister van Buitenlandse Zaken Peter Kooijmans, die al vrij snel naar de officiersopleiding vertrok. Zijn marechausseetijd verliep verder vrij normaal, hij werd opgeleid tot marechaussee-politiediensten en kwam paraat terecht bij

11 Marcie in Schaarsbergen. Daar was het escorteren van colonnes en bijzondere voertuigen, kris kras door Nederland en West Duitsland, het meest voorkomende werk en daarvan zegt hij ook nu, anno 2014: 'Ik vond het verschrikkelijk leuk werk'.

Vierdaagse 1958

Een prettige onderbreking van de dagelijkse routine in Apeldoorn was voor Evert de deelname aan de Vierdaagse van 1958. Hij liep mee met een detachement van het Depot en hield er aan over dat hij sinds die tijd een Vierdaagse-enthousiasteling is en regelmatig haalde hij weer een Vierdaagsekruisje op. Zelfs dit jaar 2014 verscheen hij, voor de negentiende keer, weer aan de start; dit keer voor het eerst samen met zijn elfjarige kleindochter.

Evert van Gelder (links) bezig met wat hij anno 2014 nog steeds 'leuk werk' vindt

Het 1958-detachement van Het Depot passeert de mannen van de Gravendienst Pijl: Evert van Gelder

Marechausseemuseum

Camp de La Courtine

La Courtine 1959

Een andere prettige onderbreking van de sleur was zijn 'uitzending' naar La Courtine, veel dienstplichtig marechaussees zouden hem volgen, maar hij was één van de aller-aller-eersten. Ook deze ervaring liet zijn sporen achter, in de loop van de tijd bezocht hij het Franse stadje een keer of acht en misschien dat hij er binnenkort weer eens gaat kijken.

Dat hij bij de kwartiermakers terecht kwam, was het gevolg van een oproep van zijn compagniescommandant die marechaussees met kennis van de Franse taal verzocht zich te melden. De kwartiermakers waren, op zijn zachts gezegd, boos op de Fransen

die met hun vervuilde gebouwen er voor zorgden dat er in tentjes geslapen moest worden en al kende je de Franse taal, de praktijk viel tegen. Zo moest marechaussee Van Gelder eens samen met de Gendarmerie helpen bij het opschrijven van de omstandigheden van een dodelijk ongeval, toen bleek dat 'HBS-Frans' en 'Gendarmerie-Frans' nog al verschilden van elkaar.

Het verblijf in La Courtine had voor Evert een abrupt einde, in Schaarsbergen was men er achter gekomen dat hij moest afzwaaien, maar nog in Frankrijk was. Hij werd hals over kop teruggehaald naar Nederland, leverde zijn spullen in en was weer burger. Een afgezwaaide marechaussee die nooit een oorlogsbestemming meekreeg en vanaf dat moment nooit meer iets van de Marechaussee gehoord heeft, dus ook niet op herhalingsoefening was.

Burger Van Gelder

Aanvankelijk ging hij na zijn dienstdiensttijd in Wageningen bodemkunde studeren. Het was in die stad dat hij zijn echtgenote leerde kennen. Al in 1963 besloot hij een andere weg in te slaan, geïnspireerd door het beroep van zijn vader (dierenarts) ging hij werken bij het bedrijf in diergeneesmiddelen 'Aesculaap'. Aanvankelijk bezocht hij, vanuit zijn toenmalige woonplaats Heerenveen, dierenartsen in de noordelijke provincies. In 1970 werd hij er adjunct-directeur en verhuisde naar Boxtel, waar Aesculaap gevestigd was (en nog is). In 1980 besloot hij om samen met zijn echtgenote de stap te wagen en ze begonnen een eigen bedrijf. Onder de naam Vetin, ook in Boxtel, werden aanvankelijk diergeneesmiddelen verkocht en later werd Vetin meer en meer een handels-

onderneming in diergeneeskundige medische instrumenten. In 1993 heeft hij zijn bedrijf overgedaan en ging het echtpaar Van Gelder genieten van elke dag.

Hobby

Om de bijzondere hobby van Evert te begrijpen moet eerst een beetje in de privé geschiedenis van hem en zijn echtgenote gekeken worden. Evert leerde Tine Lenting kennen in Wageningen, waar zij als laborante op de Landbouwhogeschool werkte. Evert had – en heeft – een protestantse achtergrond en Tine kwam uit een katholiek milieu. Voor hun relatie had dit geen gevolgen, maar Tine was katholiek en dus gewend aan kerkelijke afbeeldingen, kruisbeelden en dergelijke aan de muur in huis, iets wat in protestantse kringen niet voorkwam. Om toch 'iets aan de muur' te hebben, schonk ze Evert in 1965 een historische aardewerken tegel met een Bijbelse afbeelding. Dit viel in goede aarde, zo zeer zelfs, dat Evert er zijn hobby van maakte dergelijke tegels te verzamelen. Inmiddels heeft de oud-marechaussee een zeer grote verzameling, van de zeshonderd bekende tegels met een Bijbelse afbeelding heeft hij van het merendeel een exemplaar in zijn collectie. Hij is dankzij het liefdevolle geschenk uit 1965 iemand geworden met een enorme kennis van tegels met genoemde voorstellingen. In menig museum is zijn collectie tentoongesteld en met grote regelmaat verzorgt hij lezingen over zijn bijzondere verzamelhobby.

Rond de eeuwwisseling, in 2000, bezocht Evert het Marechausseemuseum in Buren voor de eerste keer en werd ter plekke begunstiger van SMC. De redactie ontmoette een enthousiaste oud-dienstplichtig marechaussee, wiens dienstverhaal opvallend was, met een prachtige loopbaan in het bedrijfsleven en één die uitblinkt in een, zeker niet alledaagse, hobby. Het was plezierig om hem en zijn echtgenote te ontmoeten. De redactie bedankt hen daarvoor.

'Bersiap? ... Iedereen moet

Op 15 augustus 1945 capituleerden de Japanners, na de atoombommen op Hiroshima en Nagasaki. In de kolonie Nederlands-Indië ontstond toen een periode zonder gezag: geen bestuur, rechtbanken en reguliere politie. Extremistische jongeren - de pemoeda's - maakten misbruik van deze situatie. Van de 'gestudeerde' Indonesische onafhankelijkheidsstrijders Soekarno en Hatta kregen zij geen steun. Deze losgeslagen pemoeda's vermoordden op gruwelijke wijze 20.000 Nederlandse vrouwen en kinderen, Indo's en minderheden zoals Chinezen. Hierover is vrijwel nooit gesproken. Deze Bersiap-periode duurde wel tot medio 1947.

Toedracht

Onze Indië-coryfee Arie van Veen zette de Bersiap-periode bij de SMC-redactie onder het vergrootglas. Of zij ook het boek 'Ik beken' van oud-marechaussee Ferry Holtkamp wel hadden gelezen. Kennelijk niet goed genoeg, want een tweede leesronde volgde en toen viel het kwartje pas echt bij de redacteur. Deze stuurde de auto enige tijd later naar Amsterdam en sprak in haar appartement met de 96-jarige Bea Pollet-Bastiaans. Broos, iets doof en vergeetachtig als zij was, kwam ook de dochter van Bea's overleden zus - Nicole Turpijn - op bezoek. Het gesprek verliep direct een stuk beter. De Bersiap-periode werd belicht. Een wereld van verwondering en verbazing viel voor hem open. Geschokt pinkte hij een traantje weg, onder allerlei Indische lekkernijen die op tafel kwamen. Jazeker ... de redactie kende Omroep MAX wel, maar had de uitzendingen in augustus 2012 over het 'Archief van Tranen', vanwege vakantie in het buitenland, gewoonweg gemist.

Bea Bastiaans

Mevrouw Bastiaans is in 1918 geboren op het eiland Madura in Nederlands-Indië, het huidige Indonesië. Haar vader was Nederlander en haar moeder was van inlandse komaf oftewel mevrouw Bastiaans was en is Indo-Europeaan, kortweg Indo genoemd. In 1945 woonde het Nederlandse gezin (vader, moeder, vier zonen en vier dochters) in een stenen woning aan de Krangan 16 in Soerabaja (Oost-Java). Na de komst van de Nederlandse militairen werkte Bea met nog enkele andere Indo's bij de Staf van 2 MP V in Soerabaja. Ze was typiste bij de recherche-afdeling en assisteerde ook wel als tolk bij de verhoren. Eind 1950 vertrok ze met haar zus Paula naar Nederland, waar ze in 1957 trouwde met Piet Pollet die zij al kende uit zijn dienstplichttijd als marechaussee bij MP V. Haar ouders en broertjes waren op 29 oktober 1945 al door de pemoeda's vermoord. 'Ik ben nu zo ver om mijn verhaal wereldkundig te maken. Iedereen moet van deze tragedie weten', aldus Bea Bastiaans.

'Archief van Tranen'

Bersiap betekent in het Maleis 'wees paraat'. Een andere benaming voor deze periode is 'Merdeka', een Javaanse vrijheidskreet. Documentairemaakster Pia van der Molen ontving enige jaren geleden van de weduwe van Jack Boer

Gedeelte van het personeel van de Staf van 2 MP V in Soerabaja, eind 1949:

vlnr: H.N. Openeer, ow/administrateur; J. de Vries, schrijver wagenpark; C.J. de Koning, administratie burgerpersoneel; E. Lefferinga, assistent administrateur; C.A. Nienhuis, politieschrijver; S.H. Nihom, Welzijnszorg; jhr. D.J.H.N. den Beer Poortugael, luitenant-adjudant; H. Langstraat, inwendige dienst/verkeersdienst; D.J. Plaizier, recherche; J.A.F. Kroese, schrijver/plaatsvervangend MTOO; B.M. van Dulmen, wmr politieschrijver; mevrouw Erlan Schalk, typiste; mevrouw Betty van Lingen, typiste; mevrouw Elly Verdier, typiste; mevrouw Bea Bastiaans, typiste recherche-afdeling (assisteerde als tolk bij verhoren)

Bea Bastiaans met MP/KMar-personeel belast met de overdracht van materieel aan de Indonesische PM in 1950; pijnlijk en frustrerend voor Bea om zo samen te moeten werken met de moordenaars van haar familieleden

van deze tragedie weten!

Mevrouw Bea Bastiaans (l) met haar nicht Nicole Turpijn

een ordner vol officiële documenten uit die tijd. Jack Boer redde op 10 november 1945 maar liefst 2384 Nederlanders die vergiftigd zouden worden in de Werfstraatgevangenis in Soerabaja. Over deze Jack Boer en de Bersiap-periode is geschreven in 'Ik beken'. Hij bevrijdde gevangene Ferry Holtkamp, die al zoveel geleden had en zelfs als overledene geregistreerd stond, van een wisse dood. Pia van der Molen maakte van de documenten de tweedelige documentaireserie 'Archief van Tranen' voor de Omroep MAX, die op 2 en 19 augustus 2012 is uitgezonden. De uitzendingen gaven toen veel commotie, evenzeer nadat de Nederlandse ambassadeur in Jakarta op 12 september 2013 de Nederlandse verontschuldiging had aangeboden. Dit laatste brak het hart van menigeen uit de Indische gemeenschap.

Dossier Boer

De website www.archiefvantranen.nl geeft u volledig inzicht in de documentaireserie alsmede in de complete ordner van Jack Boer die daaraan ten grondslag ligt. De niets verhullende DVD van de uitzendingen kunt u bestellen via de webwinkel

winkel.omroepmax.nl. Het geeft u een helder beeld wat zich daar heeft afgespeeld. Tijdens de Bersiap-periode zijn aan Nederlandse kant vijfendertighonderd geregistreerde burgerdoden te betreuren, waarbij de pemoeda's veelal doodden met hun bamboe-roentjing (vervaarlijke speren van bamboe met punt). Er zijn kinderen door hen ge-tjingtjant oftewel volledig in stukken gehakt. Dan zijn er circa vijftienhonderd vrouwen en kinderen met Nederlandse nationaliteit die door honger, ziekte en uitputting zijn omgekomen. Last but not least: er zijn 14.000 vermisten, onder wie ook Chinezen met Nederlandse nationaliteit. Deze moordpartijen duurden tot november 1945 en smoorden in de Slag om Soerabaja toen de Engelsen en de Gurkha's (Engelse Indiërs) grip op de situatie kregen. Het feitelijke einde van de Bersiap duurde wel tot diep in 1947.

Gezin Bastiaans

Zus Paula (moeder van Nicole Turpijn) deed op 29 augustus 1946 het verschrikkelijke en toen geheime verslag bij de Nederlandse autoriteiten. Een veelheid aan deze documenten is

Twee stadstaferelen van Soerabaja op ansichtkaart uit de tijd van toen

terug te vinden in het dossier Boer, in geval Bastiaans onder het nummer 052 A, B en C. Bea staat volledig achter deze tekst. Ze had hetzelfde kunnen vertellen. Op 29 oktober 1945 kon het gezin Bastiaans de woning niet meer uit. Wel zo'n honderdvijftig pemoeda's en anderen belegerden het huis met onder meer handgranaten. Zij vermoorden onder de ogen van beide vrouwen eerst hun vader, daarna hun moeder en beide broertjes. Er was één hoofdverdachte, de man met het pistool. Anderen bewerkten hen met zwaarden en bamboe-spiessen. Net op tijd werden de vrouwen ontzet door een paar mannen van de Partai Rakyat Indonesia (P.R.I.)-post die te hulp schoten. In deze post moesten ze nog tien dagen verblijven. Later voerden de pemoeda's hen het binnenland in en ze kwamen op 25 juni 1946 weer in Soerabaja terug.

Slotwoord

Bea Bastiaans: 'Van mijn ouders en broertjes hebben we nooit meer iets terug gezien. We weten niet of ... en waar ze begraven zijn. Ons verhaal hebben wij ooit eens met dr. Lou de Jong willen delen, maar die had toen geen belangstelling. Ik ben nooit naar Indonesië terug geweest.' De SMC-redactie dankt Bea Bastiaans en Nicole Turpijn voor hun open gesprek van deze buitengemeen afschuwelijke nachtmerrie. De lezers raadt zij aan zich in deze materie te verdiepen en het door te vertellen.

Indië-veteraan schrijft boek

Tijdens de SMC-reünie voor Indië-gangers 'Boerma-Plaizier-MP III' op 19 juni in Bronbeek, Arnhem, hield Henk Volders, zelf oud-Indië-ganger, een voordracht. In de inleiding daarvan zei Henk: 'De reden dat ik hier sta is dat ik een boek heb

geschreven over mijn militaire diensttijd van viereneenhalf jaar'. En: 'Ik heb dit geschreven omdat ik wel eens openheid van zaken wil geven; een open en eerlijk verhaal'.

In zijn boek beschrijft hij zijn ervaringen vanaf de dag dat hij in maart 1946, 18 jaar oud, vrijwillig dienst nam tot april 1950 de maand waarin hij terugkeerde in Nederland. SMC's Indië-coördinator Arie van Veen heeft op verzoek van de auteur de inhoud van het boek vooraf gescreend op juiste schrijfwijze van aardrijkskundige- en persoonsnamen en het van een 'Ten Geleide' voorzien.

Het boek voldoet aan de bedoelingen van de schrijver en iedereen die geïnteresseerd is in een open en eerlijke beschrijving van hetgeen zich in Nederlands-Indië tussen 1946 en 1950 afspeelde, zou zijn boek wel willen lezen. Vooral omdat het geschreven is vanuit de belevenissen van iemand die het zelf heeft meegemaakt. Het eerste exemplaar van zijn boek overhandigde tijdens de reünie aan directeur Jack Vlaming van het Marechausseemuseum.

Henk Volders heeft zijn boek in eerste instantie geschreven voor familie en vrienden. Een gering aantal brengt hij in de verkoop. Informatie: h.volders@telfort.nl

Indië-reünie Boerma Plaizier-MP III

De jaarlijkse SMC-Indië-reünie tevens herdenking 'Boerma-Plaizier - MP III' werd op 19 juni 2014, zoals altijd, gehouden in Bronbeek en werd bijgewoond door ruim zeventig belangstellenden.

De deelnemers werden, evenals in voorgaande jaren, bij de ingang van de 'Kumpulan' begroet door Indië-veteraan en SMC'-er Charles Besançon. Na inleidende woorden van Roel Gras, voorzitter Reünie Vereniging Marechaussee Contact (RVMC), heette brigade-generaal b.d. Jack Vlaming, voorzitter van de Stichting Marechaussee Contact (SMC), in zijn toespraak de aanwezigen van harte welkom, met name kolonel Wil Wiersma-Bernaert die namens de staf van de Koninklijke Marechaussee deze reünie bijwoonde, kolonel Michiel C. Dulfer, commandant van Bronbeek, SMC'er brigade-generaal b.d. drs. A.D. Vriezen en mevrouw L.C. Plaizier - Flippo. Hij bedankte de reünievereniging onder leiding van Roel Gras voor het vele werk dat is voorafgegaan aan de voorbereiding van deze dag. Na zijn inleiding sprak Jack Vlaming over de gebeurtenissen die het afgelopen jaar hebben plaatsgevonden, waaronder de kranslegging op de Dam door een KMar-veteraan. Hij besloot zijn toespraak met de hoop enkelen van de aanwezigen weer te treffen op de aanstaande Veteranendag en tijdens de herdenking bij het Indië-monument in september te Roermond. De volledige tekst van zijn toespraak is op de SMC-website te lezen. Na de toespraak werden de in het afgelopen jaar overleden sobats (Maleis voor vrienden) herdacht. Roel Gras las de 31 namen voor van degenen die ons zijn overleden gedurende 2013/2014, waarop een moment stilte in acht werd genomen.

Hierna volgde een ceremonie bij het KNIL-monument, er werd een krans gelegd door de heren C. de Boer en L.J. de Veer. Opperwachtmeester P. van der Schoot van het Trompetterkorps Koninklijke Marechaussee bracht het signaal 'Taptoe Infanterie' gevolgd door het spelen van twee coupletten van het Wilhelmus. Deze ceremonie werd afgesloten met een defilé.

Na de traditionele rijstmaaltijd was er nog ruimschoots de gelegenheid voor de deelnemers om van gedachten te wisselen. Ondanks het steeds geringer wordende aantal sobats, kon worden teruggekeken op een fijne reünie in Bronbeek.

Hier geen NSB'er!

Deel XVIII uit de serie 'De onbekende helden van 1940-1945'
Door Henk G. Westland, luitenant-kolonel b.d.

In het Limburgse Helden-Panningen is hoofdwachtmeester Van der Mullen de commandant van de marechaussee groep aldaar. De illegaliteit in Helden-Panningen en omgeving kan volledig op hem rekenen. Wanneer Van der Mullen tegen zijn zin wordt overgeplaatst, zorgt hij er persoonlijk voor dat zijn opvolger niet meer terug durft te komen. Alleen ontgaat zijn anti-Duitse houding ook de Sicherheitsdienst (SD) niet.

Bij de Duitse inval op 10 mei 1940 slagen de meeste brigades van het marechausseedistrict Roermond, waaronder ook de brigade Panningen, erin om volgens opdracht te verzamelen in Waalwijk. Hier worden zij onder bevel van commandant IIIe Legerkorps gesteld. Met circa honderd man komt de districtscommandant, kapitein Ellens, via Zeeuws-Vlaanderen uiteindelijk op 14 mei terecht op Zuid-Beveland en Walcheren om daar de orde te handhaven achter de Nederlandse en Franse stellingen. Op Walcheren geven de troepen zich op 17 mei over. Enkele dagen later keren de marechaussees weer terug naar de standplaatsen en hervatten de dienst. Van der Mullen wordt in augustus 1940 nog enkele maanden gedetacheerd bij de brigade Bergen op Zoom om het tekort aan kader op te vullen. Veel personeel van de zuidelijke brigades was immers in mei naar Engeland uitgeweken.

De bezetter reorganiseert in maart 1943 de politie en de brigade Panningen wordt opgeheven. Van der Mullen wordt aangesteld als hoofdwachtmeester der Staatspolitie en ingedeeld bij de 'Marechaussee (Gendarmerie)', groep Helden. Onder de gemeente Helden vallen o.a. Panningen en Meijel. Hij wordt daar groepscommandant, na eerst te zijn beoordeeld als 'goed politieambtenaar, loyaal'. Die loyaliteit ligt echter anders dan zijn superieuren denken. In werkelijkheid saboteert hij de maatregelen van de bezetter waar mogelijk en waarschuwt voor komende arrestaties en razzia's. Voor de illegaliteit in Helden en omgeving is hij de contactman en adviseur, en weet dat drie wachtmeesters van zijn groep (Van Amerongen, Grijsbach en Raedts) deelnemen aan illegale activiteiten.

Hoofdwachtmeester Van der Mullen

Opperwachtmeester
Van der Mullen

Alphonse Joseph Arnold van der Mullen wordt op 1 november 1886 geboren in het Belgische Luik. Na zijn schooljaren gaat hij werken als magazijnknecht, woont dan in Rotterdam en vervult zijn dienstplicht bij het 2e Regiment Huzaren in Tilburg. In 1908 verbindt hij zich bij de 2e Divisie Koninklijke Marechaussee als marechaussee te paard en doet dienst bij brigades in Limburg. Per september 1916 wordt hij bevorderd tot wachtmeester en achtereenvolgens geplaatst in Horst, Venlo en Panningen. Met Elise Protin trouwt hij in 1917 en het echtpaar krijgt de komende jaren vier kinderen. Zijn bevordering tot opperwachtmeester te paard in november 1930 betekent ook zijn eerste brigadecommando, in Grathem. Inmiddels al weer overgeplaatst naar Gulpen, wordt in januari 1940 zijn volgende standplaats weer Panningen.

In het Bovensbos vlakbij Helden is sinds mei 1943 een kamp gebouwd, waar na korte tijd tientallen onderduikers verblijven. Dat kamp wordt echter op 15 juli ontdekt door ene Kessels, de NSB-groepsleider in Meijel. Deze spreekt hierover met twee NSB-vriendjes en gaat de volgende avond aangifte doen bij de politie in Meijel. De dienstdoende opperwachtmeester Evers overtuigt hem de volgende morgen terug te komen omdat er nu geen personeel is. Evers zoekt onmiddellijk Houwen op, de spil in de illegaliteit van Helden. Hij spreekt met Houwen af dat als Kessels morgenochtend niet komt, ook de aangifte niet meer bestaat. In de nacht van 16 op 17 juli wordt Kessels geliquideerd en begint de evacuatie van het kamp. Na de vondst van het lijk komt ook al snel de SD uit Maastricht ter plaatse.

Die zaterdagmorgen 17 juli is opperwachtmeester Jansen alleen op het groepsbureau als daar de SD'er Nitsch binnenkomt, die om een plattegrond vraagt en interesse heeft in het gebied Bovensbos. Nitsch weet dus van het onderduikerskamp. Dan komt Van der Mullen binnen, terug van onderzoek naar de dood van Kessels, en Jansen weet hem stiltejes duidelijk te maken waarom Nitsch hier is. Nitsch geeft opdracht om het personeel de komende nacht voor assistentie in de kazerne te houden en dreigt met arrestatie als zijn belangstelling voor het Bovensbos uitlekt. Nu is het duidelijk wat er gaat gebeuren. Van der Mullen ziet kans om Houwen

via zijn zoon te laten waarschuwen, waarna het kamp in grote haast wordt ontruimd. In de avond van die zaterdag vindt dus een razzia plaats, waarbij slechts één persoon in handen van de SD valt. Enkele weken later worden op 14 augustus Van der Mullen en ook de Heldense burgemeester Van Cann door de SD gearresteerd, doch na vijf dagen weer in vrijheid gesteld.

De politieleiding en Duitse autoriteiten vermoeden inmiddels wel welke rol Van der Mullen in Helden speelt en willen hem vervangen door een vertrouweling. Van der Mullen moet per 1 april 1944 naar Zaltbommel, maar dat vertikt hij en meldt zich ziek. Zijn opvolger is een NSB'er en volgens een latere verklaring van Houwen zegt Van der Mullen tegen hem: 'Denk erom, die mag nog geen twee dagen hier zijn, hij mag hier niet blijven'. De opvolger gaat op zijn eerste dag in functie op zoek naar een kosthuis in Helden, maar kan dat niet vinden en moet nu veertien kilometer op de fiets naar zijn kosthuis in Blerick. Om hem schrik aan te jagen verschuilt Van der Mullen zich in de bossen op de route naar Blerick en begint als de nieuwe langskomt te schieten. De volgende morgen zegt de man volgens Houwen: 'Ik kom niet meer terug na vandaag. Ik heb telefonisch overplaatsing aangevraagd en gekregen. Gisteravond hebben een stuk of vijf man een aanval gepleegd, ik heb teruggeschoten, ik hoorde schreeuwen, vandaag of morgen proberen ze het misschien weer'.

Op 23 april 1944 zijn vijf leden van de knokploeg Helden, waaronder Houwen, Grijsbach en Raedts per auto op weg naar Heerlen voor een bevrijdingsactie. Ze worden in Roermond door de SD aangehouden, waarbij Grijsbach weet te ontkomen. Eén mag naar huis, maar Houwen, Raedts en een derde worden in Maastricht door Nitsch ernstig mishandeld. Aan de hand van Houwens verklaringen en informatie van ingezette infiltranten wordt in de morgen van 17 mei een grootscheepse razzia op onderduikers en leden van de illegale beweging in Helden en omgeving gehouden. Onder leiding van de SD'er Ströbel worden die dag 52 personen gearresteerd, waaronder burgemeester Van Cann en ook Alphonse in zijn woning. Een getuige verklaart later: 'Op de Heibloem heb ik nog gezien dat opperwachtmeester Van der Mullen, die ook bij de arrestanten behoorde, door de mij bekende SD'er Ströbel gehoord werd. Tijdens dit verhoor hoorde ik nog, dat Ströbel tegen opperwachtmeester Van der Mullen zeide, toen deze hem blijkbaar over zijn aanhouding sprak, het navolgende in het Duits zeide: "Als dit niet de tweede maal was, dat u aangehouden werd, dan kon ik het nog eens zien, maar thans kunt u niet in vrijheid". Via enkele verzamelpunten worden de arrestanten naar de gevangenis in Roermond overgebracht en een deel van hen waaronder ook Alphonse op 12 juni naar Maastricht en tien dagen later naar kamp Vught.

De geallieerden naderen en op 5 en 6 september 1944 wordt kamp Vught ijlings ontruimd. Alphonse wordt met vele anderen naar de treinwagons gevoerd en gaat op transport naar concentratiekamp Sachsenhausen bij Oranienburg. Via het

Jan Grijsbach

Wiel Houwen

quarantainekamp Heinkel, komt hij terecht in het *arbeitslager* Klinkerwerk, een buitenkamp van Sachsenhausen in de omgeving van Lehnitz. In dit kamp, ook wel het 'Toteslager' van Sachsenhausen genoemd, worden voor de firma 'Deutsche Erd- und Steinwerke' o.a. bakstenen gemaakt. Met een groot (zieken)transport dat op 4 februari 1945 vertrekt, komt Alphonse twee dagen later in concentratiekamp Bergen-Belsen op de Lüneburger Heide terecht. Hier is hij volgens getuigen op 28 februari voor het laatst gezien. In dit kamp sterven honderden mensen per dag, zoveel dat begraven of cremen niet meer mogelijk is. Bergen-Belsen wordt op 15 april door Britse troepen bevrijd, waarna de overlevenden naar de twee kilometer verderop gelegen kazerne worden overgebracht. Ondanks de medische voorzieningen die snel door de bevrijders en de hulporganisaties worden opgezet, sterven tot juni 1945 nog circa 14.000 mensen aan de gevolgen van ontberingen. In april en mei worden in massagraven meer dan 20.000 slachtoffers begraven.

Alphonse van der Mullen zal hier overleden zijn en in een van de vele massagraven bij het kamp begraven. Over zijn sterfdatum bestaat geen zekerheid. De registratie van doden is slechts bijgehouden tot 4 april en alle Nederlanders die na de bevrijding op 15 april Bergen-Belsen hebben verlaten, zijn geregistreerd. De 'Commissie tot het Doen van Aangifte van Overlijden van Vermisten' concludeert in 1950 dat 'met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid moet worden aangenomen, dat Alphonse Joseph Arnold van der Mullen [...] te Bergen-Belsen is overleden en wel niet eerder dan 5-4-1945, doch uiterlijk 31-5-1945'. Van zijn overlijden wordt aangifte gedaan met als sterfdatum 31 mei 1945.

Jan Grijsbach duikt onder in Helden en meldt zich in november 1944 weer voor de dienst. René Raedts is ter dood veroordeeld, maar weet op 18 augustus uit Vught te ontsnappen. Ook Wiel Houwen is ter dood veroordeeld, maar ontkomt aan zijn executie en overleeft de concentratiekampen. Burgemeester Van Cann komt om in Bergen-Belsen.

De auteur verricht historisch onderzoek naar de gevallen die in de oorlog 1940-1945 behoorden tot de (Koninklijke) Marechaussee; de bronnen voor dit artikel zijn bij hem opvraagbaar. Fotoverantwoording: foto Van der Mullen als opperwachtmeester van Marechausseemuseum, als hoofd-wachtmeester van NIOD, foto Grijsbach van dhr. E. Grijsbach, foto Houwen uit 'Vriend en vijand' door M. Poels. Wilt u reageren? Uw reactie rechtstreeks aan de auteur is welkom op marechaussee4045@gmail.com.

Marechaussee van 1875 tot 1895

Reeks verhalen uit de oude doos. Deel 9: Brigadier Poulusse wekt een levenloze vreemdeling weer tot leven, hij lost de vernieling van een gedenksteen op, weet een groep zigeuners ongemerkt weer de Belgische grens over te zetten, is getuige hoe de armen in Putte schandelijk worden uitgebuit en krijgt te maken met agressieve Belgische wildstropers.

In de vorige afleveringen van deze serie maakten wij kennis met oud-collega Pieter-Jan Poulusse uit Tholen die van 1875 tot 1895 bij het Wapen der Koninklijke Marechaussee heeft gediend. Zijn avonturen heeft hij later in biografievorm vastgelegd in 252 korte verhalen die een goed beeld geven van het harde leven in de tijd van onze (over-) grootouders. In deel 8 verhaalde hij over een geestelijke die klem kwam te zitten tussen de spoorrails, zijn huwelijksvoltrekking, de benoeming tot brigadecommandant van de nieuwe brigade Ossendrecht, een schandelijk geval van kindermishandeling en een poging tot omkoping door een gewezen burgemeester.

We vervolgen zijn dagboekverhalen uit die tijd en handhaven daarbij zijn authentieke schrijfwijze met alle eigenaardigheden van dien.

Het opwekken levensgeesten van een vreemdeling.

"Op een zomeravond werd ik geroepen omdat er een persoon levenloos in een bos lag onder Ossendrecht. Terstond begaf ik mij daarheen en zag de bewuste man liggen. Zijn aangezicht bedekt door uit de mond vloeiend schuim en er een doek zo vast mogelijk om zijn hals was gebonden. Ik sneed die doek onmiddellijk stuk en ontdeed zijn mond van het schuim. Inmiddels waren de marechaussees ook ter plaatse verschenen en gezamenlijk zijn wij begonnen met toepassing van kunstmatige ademhaling, waarbij wij minstens een half uur

bezig waren, zonder enig teken van leven te bespeuren. Ik zag evenwel dat de armen iets begonnen te bewegen. Enige omstanders waren op het gerucht komen zien, waaronder de burgemeester, die zei: "Brigadier houd maar op, hij is dood". Ik gaf evenwel de moed niet op en eindelijk liet de man een zucht tot ieders verbazing. Daarop werd de man met het hoofd op stro gelegd. Vervolgens diende ik hem een kop warme thee met brandewijn toe en na de werking daarvan kwam er meer leven in hem. Ik vroeg hem of hij schrijven kon en gaf hem een stuk papier waarop hij mijn vragen beantwoordde. Het bleek dat hij uit wanhoop gedreven zichzelf had getracht van het leven te beroven. Toen hij in staat was te lopen nam ik hem mee naar de brigade alwaar ik hem onderdak gaf. Hij verklaarde dat hij zeeman was, zijn schip

op zee had verloren en dat hij van Vlissingen tot Woensdrecht had gelopen zonder eten. Zijn ouders had hij al vroeg verloren, zodat de Burgermeester van Antwerpen zijn pleegvader was. Zijn vader was in het leven lid van de Tweede Kamer in België geweest. Dankbaar en veel aangedaan over zijn behandeling hem aangedaan, verlieten we elkaar aan de Belgische grens."

Beschadiging van gedenkstenen.

Ter ere van de beroemde kunstschilder Jordaens was door het bestuur van de Gemeente Antwerpen een standbeeld te Putte geplaatst, omrasterd door een ijzeren hek. Het onderhoud was voor gemeente Putte. Maandelijks moest ik rapport uitbrengen of er aan het standbeeld beschadigingen waren aangebracht. Gedurende de ruim drie jaren dat ik op de brigade heb doorgebracht is alles naar wens gegaan. Op een gegeven moment waren een groot aantal spijlen van het hek beschadigd, blijkbaar uit baldadigheid. Gedurende zes dagen had ik een onderzoek ingesteld naar de daders, waarna het mij eindelijk gelukte de schuldigen te ontdekken. Op hen is door de rechtbank te Breda een gevoelige straf toegepast.

Jaarlijks komst van zigeuners in ons land.

"Zigeuners waren er iedere zomer op het Hollands gebied onder Ossendrecht en Putte te verwachten. Zij werden door de Belgen over de grens gezet. Met die mensen moest men met beleid tewerk gaan ter voorkoming van verzet. Eens werd mij medegedeeld dat er een bende zigeuners had ge-

Stadswapen van Putte

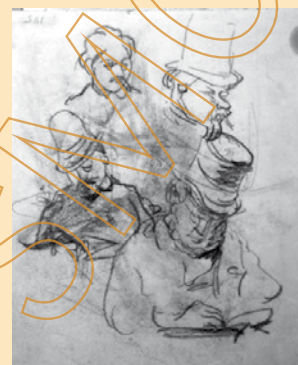
legerd in een bos onder Putte. Wij trokken er met de gehele brigade op uit en zagen bij de nadering, dat zij in bezit waren van wagens, paarden en beren. De veldwachter bevond zich bij hen en hij werd omringd door een schreeuwende groep die niet veel goeds in de zin had. Het gelukte ons de veldwachter uit hun midden te halen, wat maar gelukkig was want men stond hem naar het leven. Het bleek namelijk dat hij het vuur had gedooft en zij waren daarover woedend geworden, omdat zij daar hun eten op wilde koken. Na de leider van de groep een plaats te hebben gewezen waar zij hun tenten op konden slaan, werden de gemoederen bedaard. Tot het aanbreken van de dag bleven wij hun bewaken, waarna wij hen naar Huijbergen geleidden en hen daar stiekem over de grens naar Essen voerden. Ik had de leider een pakje tabak gegeven, waarmee zij zeer in hun schik waren. Zodoende kreeg ik zonder moeite hun paspoorten in mijn bezit. De tocht verliep dan ook zonder moeilijkheden en zodra ze op Belgisch grondgebied waren gekomen, gaf ik hun papieren terug. Van Belgische zijde werd geen politie ontmoet, zodat wij die groep kwijt waren".

Verdrukking van de armen te Putte.

"Een raadhuis was voor de gemeente Putte een overbodige grootheid. De gemeentesecretaris, tevens herbergier en winkelier, hield zijn secretariaat in zijn woning. Wanneer er aangifte van geboorte of overlijden moest worden gedaan, geschiedde zulks ten huize van die secretaris. Wanneer arme mensen dat moesten doen, gebeurde het menigmaal dat zij vooraf enige centen moesten lenen tot het kopen van een glas bier of jenever in de herberg van genoemde ambtenaar. De wethouder, schoonvader van de secretaris, was aangaande de invloed van de gemeente, gelijk te noemen met een regerend vorst zonder Grondwet. Hij was bakker, winkelier, en herbergier, deed tevens iets in de houthandel. De mensen

die voor hem dat werk moesten verrichten, deden dat tegen een klein loon. Voor al hun behoeften moesten zij bij hem een hoge prijs betalen. Het was hun verboden bij anderen te kopen. Mochten zij tegen die dwang gezondigd hebben, dan kregen ze de aanstaande winter geen werk!

De burgermeester, een minder ontwikkelde zandboer, moest zich maar onder het gezag van die heren weten te schikken. Bij mijn verplaatsing van Ossendrecht naar de Moerdijk zei hij tegen de veldwachter: "Jan, ik het er spijt van dat de brigadier weg gai, hij gaf wel eens een standje maar was toch goed, nie war". De vorige veldwachter was wegens herhaalde dronkenschap op hoger bevel ontslagen. De bevolking was onderontwikkeld en ruw in hun doen en laten, doch gemoedelijk in de omgang".

Een geweigerd voorstel van de Belgische jachtopzieners.

"Langs de grens tussen Ossendrecht en Zandvliet bevond zich de zogenaamde "Fijtpolder" eigendom van Belgische eigenaren, zijnde grote jachtliefhebbers. Kort na onze vestiging te Ossendrecht ontmoette ik die heren in de polder en stelde mij aan hun voor als de Commandant van de nieuwe Brigade te Ossendrecht. Zij hadden wat de jacht betreft niets anders dan teleurstelling wegens Belgische stropers ondervonden. Zij stelden nu voor om van elke bekeuring een premie van 70 francs te zullen geven. Verder dat wij op hun kosten vrij gelag konden maken tijdens het surveilleren op hun eigendommen in een café aan de Ossendrechtse haven en wanneer wij behoefte hadden, dat wij een maal op hun rekening konden gebruiken. Ik vertelde hun dat ik op dat aanbod niet zou ingaan om reden dat er een te grote verleiding door kon ontstaan wat droevige gevolgen kon hebben. Zulks zou bij de opening van de jacht ook blijken aan het wild al waren er geen bekeuringen gemaakt. Het daarop volgende jachtseizoen brak aan en de heren jagers waren na afloop van de eerste dag al reeds overtuigd van onze gedane diensten. Bij het eindigen van de jacht lieten de heren zich niet onbetuigd en werd ons door hun zetbaas een flinke gratificatie overhandigd. Deze werd op aanvraag van de Divisiecommandant met genoegen toegestaan en daarna onderling verdeeld. Op een zondagmorgen kort voor de jachtopening werden wij omsingeld door minstens 20 Belgisch stropers. Toen er schoten op ons werden gelost, lieten wij niet na onze Hollandse munitie hun na te zenden, waardoor zij spoedig de vlucht namen en in de kortst mogelijke tijd op het Belgische grondgebied verdwenen waren".

Met dank aan Pieter-Jan Poulusse. Bewerkt door wmr1 b.d. H.A. Basten, archivaris van het Museum der Koninklijke Marechaussee te Buren.

Deze serie over de dienstperiode van Pieter-Jan Poulusse waarin hij als marechaussee, brigadier en wachtmeester de maatschappij moest beschermen tegen bedelaars, visstropers, zigeuners, smokkelaars, dronken collega's, manschappen en dominees, wordt vervolgd.

Gaande en komende commandant Opleidings-, Trainings- en Kenniscentrum Koninklijke Marechaussee

Het was een mooie zonnige dag, 11 juli 2014, waarop in Apeldoorn op de Koning Willem III kazerne, de commando-overdracht van het Opleidings-, Trainings- en Kenniscentrum Koninklijke Marechaussee (OTCKMar) plaatsvond, ceremoniemeester was kapitein Michiel Tattersall.

Onder grote belangstelling van bijna tweehonderd collega's, studenten en genodigden, waaronder voormalig commandanten van het Wapen en de burgemeester van Apeldoorn, John Berends, droeg kolonel Egon Hoppe, commandant van het OTCKMar sinds 15 juni 2012, het commando over aan kolonel Jan Roede, die onder andere werkzaam is geweest als Hoofd Operaties District Schiphol en Plaatsvervangend Directeur Operaties. Kolonel Hoppe is benoemd tot Hoofd Afdeling Ondersteunen Operationele Gereedheid bij de Bestuursstaf van het ministerie van Defensie.

Commandant Koninklijke Marechaussee (CKMAR), luitenant-generaal dr. Hans Leijtens, sprak een welkomstwoord. 'Het OTCKMar bruist van activiteiten en werkt aan de toekomst', aldus Hans Leijtens. Hij sprak zijn waardering uit aan kolonel Hoppe voor diens inzet en talent. De nieuwe commandant Jan Roede werd door hem geprezen als de best denkbare opvolger; 'Een man met grote ervaring', aldus CKMAR. Vervolgens werd het commando van OTCKMar overgedragen door het overhandigen van de 'depot-sabel' die, vanaf

(of sinds) 30 augustus 1960, als symbool van overdracht wordt gehanteerd.

Egon Hoppe en Jan Roede spraken ieder een woord van dank en waardering uit, waarna de plechtigheid, die werd opgeleust door een fraai optreden van het Trompetterkorps der Koninklijke Marechaussee, werd beëindigd. Vervolgens vond er een afscheids-, tevens kennismakingsreceptie, plaats voor de gaande en komende commandant.

Lowlands Grenade

De European Union Services Training (EUPST) 'Lowlands Grenade', werd op 16 juni 2014 officieel geopend. De oefening liep tot en met 27 juni.

Lowlands Grenade is de grootste internationale training uit het 200-jarig bestaan van de Koninklijke Marechaussee. Er werden in totaal 400 politiemensen uit 26 verschillende landen getraind, te weten: Nederland, Frankrijk, Italië, Roemenië, Jordanië, Engeland, Nigeria, Burkina Faso, Slovenië, Oekraïne, Spanje, Niger, Marokko, Turkije, Zuid-Afrika, Bulgarije, Polen, Litouwen, Letland, Sierra Leone, Hongarije, Verenigde Staten, Rwanda, Georgië, Estland en Zwitserland. De hoofddoelstelling van Lowlands Grenade was om deelnemers, in een internationale configuratie, te trainen voor inzet binnen crisismanagementoperaties. De organisatie van Lowlands Grenade heeft zich tal van trainingsdoelen gesteld. Community Policing (contact maken en onderhouden met de bevolking om informatie in te winnen) was de rode draad door de training. Ook was een zeer belangrijke rol weggelegd voor mensenrechten en gender. Daarnaast waren ook forensisch onderzoek, Crowd & Riot Control, optreden tegen oorlogsmisdaden, Counter IED, Special Weapons and Tactics

en VIP-beveiliging in de training verwerkt. De training werd gehouden op het militaire oefenterrein De Marnewaard. De focus lag hierbij op het oefendorp Marnehuizen. De Marnewaard is gelegen in de kop van Groningen in de directe omgeving van het natuurgebied Lauwersoog. Lowlands Grenade 2014 was de zesde in een serie van zeven trainingen. Op verzoek van de EU richtte Nederland samen met Frankrijk, Roemenië, Italië, Spanje in 2008 een consortium op om een kwalitatieve politieorganisatie klaar te hebben die in geval van crisis kan worden ingezet. De balans: mocht een land hulp nodig hebben dan heeft de EU 2.400 getrainde gendarmes klaar staan.

Grand Defilé siert Apeldoorn

Heel Apeldoorn staat op zijn kop. De Stichting Koninklijk Apeldoorn laat zich niet onbetuigd: enkele dagen volop feesten. Één ervan was het Grand Defilé op zaterdag 16 juni 2014, een sluitstuk van de landelijke festiviteiten rond 200 jaar Koninkrijk der Nederlanden. Een lang defilé van groepen, wagens, karren, ruiters en veel muziek trok door Apeldoorn of hadden stands bij het Paleis Het Loo of in het Oranjepark. Ze toonden aan het publiek wat er zich deze twee eeuwen heeft afgespeeld.

Verzamelen

Om 11.00 uur verzamelen de KMar-veteranen zich op de bakermat, de Koning Willem III kazerne. Ze komen van heinde en verre. De Stichting Marechaussee Contact (SMC) heeft hen aangezocht en naar Apeldoorn gelooft, een klus apart. In totaal zijn ze met 26 man/vrouw. Dank is verschuldigd aan de afdeling reservisten en de brigade buitenland missies van de DLBE voor hun bijdrage. De anderen zijn pure vrijwilligers tegen een reiskostenvergoeding. Op de kazerne is het al druk: veel politie- en militair personeel, hun muziekkorpsen en de KMar-re-enactments zijn er al. Allen gaan iets uitbeelden; SMC heeft startnummer 144. De oorlogsveteranen (Tweede Wereldoorlog, Nederlands-Indië en Korea) stappen niet in de autobus maar in een historische Dodge WC. Gelijk aan de SMC-banierdrager dragen de oorlogsveteranen blauwe blazer en grijze broek, de oude baret op het hoofd.

Paleis Het Loo

Uit de autobus rollen bij aankomst de vier rijen 'voeters' van elk vier (oud-) marechaussees: UNIFIL (Libanon 1979-1985), MFO (Sinai-woestijn 1982-1995), diverse missies Bosnië, Burundi en andere (1995-heden) en een combinatie van SFIR (Irak 2003-2005) en ISAF (Afghanistan 2003 tot heden). Allen droegen het gevechtspak en de outfit uit hun missietijd: groen, kaki, blauw en desert. De SMC-leider heeft 'woodland' aan zoals hij bij UNPROFOR (voormalig Joegoslavië 1992-1995) was gekleed. Ze kunnen de opstellocatie niet vinden en dolen wat rond. Uiteindelijk zien ze de fourageur met de lunchpakketten en kunnen ze zich voegen bij de Dodge WC. (De type aanduiding WC staat voor: W voor het jaar van ontwerp in dit geval 1941 en C voor een laadvermogen van een ½ ton). Één van hen vertelt verhalen over zijn Indië-tijd aan de 'jonkies', ze hangen aan zijn lippen. Na lang wachten komt ook voor 144 de stoet in beweging. Nog op Het Loo komt eerst de VIP-tribune met onder meer de prinsessen Beatrix en Margriet. Aan het eind komen allen voor een hapje en een drankje in de regionale veteranentent weer terug.

Loolaan en Oranjepark

Duizenden mensen langs de kant en op een viertal tribunes. Nog een uitstapje naar het Oranjepark waar ook het één en ander te doen is. Het applaus doet het SMC-detachement goed. Ze is ingedeeld in het blok 1945 tot heden, vandaar ook het tonen van de KMar-kleding uit deze tijd. Lopend in

Vele oude wagens, karren en auto's; hier een replica van de gouden koets

Vrouwenkiesrecht was toen 'hot item', pas in 1917 in de wet verankerd

Ruim tien burger-, militaire en politie-muziekkorpsen gaven klank en kleur

SMC-detachement met banierdrager en acht oorlogsveteranen KMar

Vier roffen vredesmissieveteranen KMar in hun (oude) missiegevechtspak

(Foto's hierboven: Dennis Meijer)

Aan het einde van de route vol trots en met veel voldoening op één kiek (Foto Cees van Ingen)

een lang lint zien ze weinig van het overige pracht en praal. Het is ook de bedoeling het publiek te enthousiasmeren wat helemaal slaagt. Gelukkig maakt menigeen voldoende foto's, waarop ook zij aangewezen zijn voor een totaalbeeld. Een deel (121 foto's) kunnen belangstellenden bekijken op de

website marechausseecontact.nl. Wie er nog meer zijn van de KMar? Het trompetterkorps, het historisch tamboerkorps, een peloton leerlingen uit Apeldoorn en een escorte van twaalf KMar-ruiters. De sfeer is uitstekend in het SMC-detachement en allen roepen in koor: 'Dit moeten we vaker doen.'

Stichting Re-enactment Dienstplichtig Marechaussees nam deel aan viering 200 jaar Koninkrijk

De stichting ontving van kapitein KMar Michiel Tattersall de uitnodiging om deel te nemen aan de viering 200 jaar Koninkrijk. Op 14 juni 2014 is een Grand Defilé gehouden in Apeldoorn en een static show in het Oranjepark bij Paleis Het Loo. Met een groep van vier voormalig dienstplichtige marechaussees is men naar Apeldoorn gegaan, om tijdens deze festiviteiten het tijdsbeeld van de Koninklijke Marechaussee (KMar) dat deze groep uitbeeldt, in hun geval de beginjaren tachtig van de vorige eeuw, te tonen.

Cees Lindenberg, oud-dienstplichtig marechaussee tweede klasse van de lichte 1982-6 is enthousiast lid van bovengenoemde stichting, hij diende bij 103 Marechaussee Eskadron en stuurde de redactie onderstaand verslag.

Cees Lindenberg:

Na ons gemeld te hebben op de Koning Willem III kazerne (KWIII) zijn de deelnemers met bussen naar Het Loo vervoerd. In eerste instantie was het weer wat somber, maar naarmate de dag vorderde brak de zon door, wat nog eens extra bijdroeg aan het plezier van deelnemers en bezoekers.

Op patrouille

Michiel Tattersall verzocht ons om in het park bij Het Loo, zgn. 'sociale patrouilles' te lopen. De bezoekers kregen hierdoor volop de gelegenheid om foto's van ons te maken en vragen te stellen. We merkten al snel dat het voor veel mannen, die in het verleden hun dienstplicht hadden vervuld, een feest van herkenning was om weer eens dienstplichtige marechaussees te zien. Veelvuldig verwees men naar een opmerking uit de dienstplichtige periode over onze witte 'kalkpot, vroeger ook wel kalkemmer genoemd': 'Weet je

waar die blauwe rand op die helm voor dient? Tot zover moet je ze onder water houden!'

Het was voor ons een prachtige dag, waarop we volop genoten van alle deelnemers en natuurlijk van de bezoekers aan het Grand Defilé.

Apotheose

De apotheose, een schitterend hoogtepunt van de dag, voor ons was het bezoek aan de static show door de Schutsvrouw der Koninklijke Marechaussee, HKH Prinses Beatrix. Zij werd hierbij vergezeld door Prinses Margriet en prof. mr. Pieter van Vollenhoven. Bij het naderen van dit gezelschap namen wij de houding aan.

Tot ons grote genoegen kregen we complimenten uit het gezelschap en kwam de heer Van Vollenhoven zelfs teruglopen, om vervolgens met ons in gesprek te gaan over ons uniform en onze dienstplichtige tijd.

Tijdens dit gesprek, maar ook gedurende de rest van de dag, hebben wij, als voormalig dienstplichtigen van de KMar, een goede indruk kunnen achterlaten.

Tijdens de Open Monumentendagen van zaterdag 13 en zondag 14 september op de Koning Willem III kazerne te Apeldoorn én – ook weer op de KWIII - op vrijdag 3 oktober 's morgens tijdens de KMar-Veteranendag en 's middags tijdens de reünie op vrijdag 3 oktober, willen we dit uiteraard graag nog eens overdoen!

Ook voormalig dienstplichtig Marechaussee?
En interesse om het oude uniform bij speciale gelegenheden weer eens aan te trekken?
Mail ons voor info: stichting.rdm@gmail.com

Indrukwekkend ere-escorte

De SMC-redactie heeft in de week van 23 juli net als vele andere Nederlanders met bewondering gekeken naar de wijze waarop onze collega's en collega's van krijgsmacht en politie zich hebben ingezet voor een waardige ontvangst en begeleiding van de in Oekraïne omgekomen passagiers van vlucht MH17. De ceremonie op de vliegbasis Eindhoven heeft diepe indruk gemaakt, zo ook de wijze waarop de stoet van rouwauto's, voorafgegaan door een ere-escorte van motorrijders van de KMar, zich verplaatste naar de korporaal Van Oudheusden kazerne te Hilversum. De redactie heeft met een van deze motorrijders stilgestaan bij de inzet van die week.

Niels Klaver

Wachtmeester der eerste klasse Niels Klaver is een van de motorrijders die aan elk van de vier escortes van Eindhoven naar Hilversum heeft deelgenomen. Hij is in 2003 bij de KMar gekomen. Na zes jaar dienst op de brigade IJmuiden is hij in 2010 op zijn verzoek overgeplaatst naar de motorpool Den Haag. Op dinsdag 22 juli werd aan het eind van de dag bekendgemaakt dat er op de volgende dag een inzet zou kunnen zijn met de donkerblauwe Yamaha FJR 1300 motoren. Details waren toen nog niet bekend. Op woensdagmorgen kreeg men opdracht om naar Eindhoven te gaan. Toen was nog niet vastgesteld hoe vaak er een escorte zou plaatsvinden. Niels heeft de inzet als zeer indrukwekkend ervaren. Zowel het eerbetoon tijdens het overbrengen van de kisten naar de rouwauto's als het escorte zelf. Op de vliegbasis het emotionele moment van het voor de nabestaanden langs rijden, daarna de bijna twee uur durende rit naar Hilversum. Soms moest er stapvoets worden gereden omdat er publiek op de weg stond. Elke dag weer opnieuw de vele toeschouwers. De eerste dag waren er levensgevaarlijke situaties, mensen staken op sommige plekken, doodgemoedereerd tussen het verkeer door, de snelweg over. De laatste

dagen stond het publiek meer op viaducten en op de diverse parkeerplaatsen. Niels herinnert zich elke rit tot in details, desgevraagd geeft hij aan dat met name de vele kleine kinderen indruk op hem hebben gemaakt. Kleine kinderen die bloemen op de weg gooiden of soms zelfs knuffels.

Hartverwarmend!

De route in Hilversum was elke dag opnieuw gemarkeerd door rijen belangstellenden. Op de Van Oudheusden kazerne werd de stoet begeleid naar de grote parkeerplaats. Daar werd, ook met Ceremonieel, afscheid genomen van de stoet rouwauto's. Niels viel op die kazerne met name op dat er daar zo veel experts van verschillende nationaliteiten aanwezig waren. Hij is er trots op zijn bijdrage aan dit eerbetoon aan de overledenen en hun nagelaten betrekkingen te hebben kunnen leveren.

Koninklijke Onderscheiding Nagekomen bericht

Op 25 april 2014 ontving oud-dienstplichtig marechaussee (1959-1) Piet Baens in Weert, uit handen van burgemeester Jos Heijmans, een koninklijke onderscheiding. Vanaf 1970 is hij actief als vrijwilliger, eerst enkele jaren bij de plaatselijke schutterij en vanaf 1983 tot heden bij een volleybal- en twee ouderenvereniging(en). 'Met terugwerkende kracht' feliciteert SMC hem met de benoeming tot Lid in de Orde van Oranje Nassau.

Nieuwe begunstigers

J.G. Pellegrum
Dpl 82-2 ; KVV
Reservist

G.C. van der Veen
KVV 89-2

T. Vervoort
Dpl 62-2

Wij heten de nieuwe begunstigers van harte welkom. In totaal vormen nu 2982 begunstigers, die dienen of gediend hebben bij de Koninklijke Marechaussee, het Korps Politietroepen of het Korps Militaire Politie/Koninklijke Marechaussee (of hun partners) en afkomstig zijn uit alle delen van onze bevolking, een substantiële kring van vrienden rondom het Wapen der Koninklijke Marechaussee.

Het Bestuur SMC

Overleden

A.G.L. Aanholt
Geboren 5 maart 1939
Overleden 23 juni 2014
Dpl 58-6

J.A.D. Blom
Geboren 29 juli 1928
Overleden 26 juni 2014
Ber '48 – '54

J. Bontsema
Geboren 5 januari 1938
Overleden 24 mei 2014
Ber 57 – H

D. van Dijk
Geboren 8 mei 1934
Overleden 31 mei 2014
Dpl 54-4

B.B. van Dorth
Geboren 29 mei 1942
Overleden 4 juni 2014
Dpl 61-2

W. Gerding
Geboren 8 juni 1925
Overleden 21 juni 2014
Dpl 2 DMC; Ned. Indië; 3 MPI

G. Groenen
Geboren 12 april 1925
Overleden 24 januari 2014
Dpl 4 DMC
Ned Indië 2 MPIV

P. Huijts
Geboren 9 mei 1939
Overleden 24 juli 2014
Dpl 59-2

L.W. de Jong
Geboren 12 juli 1953
Overleden 1 mei 2014
Dpl 73-6

J.H. Kollen
Geboren 10 september 1951
Overleden 20 juli 2014
Ber 68-5

H.A.J. Meijer
Geboren 25 april 1934
Overleden 23 juni 2014
Ber 53-1

A Moen
Geboren 19 juni 1926
Overleden 14 juni 2014
Ber '46 – '84

W. Noordenbos
Geboren 21 januari 1918
Overleden 20 juni 2014
Ber

W. Platje
Geboren 16 juni 1917
Overleden 15 juni 2014
Ber '40 – '72

L. van Schaik
Geboren 12 februari 1927
Overleden 12 juni 2014
Dpl 6 DMC
Ned. Indië; 3 MPIII

J.J. Schoo
Geboren 25 juni 1927
Overleden 26 juni 2014
OVW; Ned. Indië; MPI;
1MPIII

P.A. van der Velden
Geboren 3 december 1928
Overleden 29 juni 2014
Dpl; Ned. Indië; 1MPI; 2 MPIII; Korea

Mevr. F. Wallenburg – van Werven
Geboren 25 december 1926
Datum overlijden niet bekend
Weduwe van J.Wallenburg
OVW
Ned. Indië; MPI; MPPII;
1MPIV

Aanvulling Marechaussee
Contact 3
Juni 2014
Mevr. mr. E.L.A.M. Veneman – de Kerf
Geboren 27 juni 1937
Overleden 28 november 2013
Weduwe van J. Veneman
Dpl 42 DMC; Ned. Indië;
1MPV

Bestuur en redactie van de
Stichting Marechaussee
Contact betuigen de
nabestaanden hun
medeleven en wensen
hen sterkte toe.

Stichting Marechaussee Contact

Marechaussee Contact (MC) verschijnt zes maal per jaar en wordt verstrekt aan begunstigers van de Stichting Marechaussee Contact.

Nieuwe abonnees dienen zich derhalve eerst aan te melden als begunstiger. Hoewel uiterste zorg is besteed aan MC, aanvaardt noch de redactie, noch de stichting enige aansprakelijkheid voor eventuele fouten en/of onvolkomenheden in het blad.

Voorzitter

J. Vlaming
e-mail: vlamingj@gmail.com

Vice-voorzitter

G.N. Roes
e-mail: gerard.roes@planet.nl

Secretaris SMC

P. Scholte
Postbus 125
7590 AC Denekamp
Tel. 0049 594 1999099
e-mail: scholte.p@gmail.com
Tevens adres voor overlijdensberichten
SMC-begunstigers

Penningmeester

E. Bouwman
tel: 071 - 5416060
email: e.bouwman@ziggo.nl
algemene bankrekening:
IBAN: NL82 INGB 0003 9121 06
BIC: INGNL2A
Bankrekening SMC-artikelen
IBAN: NL34 INGB 0000 9164 46
BIC: INGNL2A

Aanmeldingen, adresmutaties en werving

C. de Boom
Johan Frisplein 23
8071 LX Nunspeet
Tel. 0341-257129
e-mail: c.dboom@chello.nl

Administratie begunstigerbijdragen

P. van Sprang
Tel. 0252-674279
e-mail: begunstigersbijdragen@marechausseecontact.nl
Bankrekening 3912106 t.n.v. SMC te Nieuw Vennepe
IBAN: NL82INGB0003912106
BIC: INGBNL2A

Reünievereniging Marechaussee Contact (RVMC)

R. Gras
Walstro 33
1273 BH Huizen
Tel. 035-5258313
e-mail: roelgras@hetnet.nl

Veteranen

F. H.C. Meijer
Tel. 0341-417087
e-mail: frans.meijer@kpnmail.nl

Indiërubriek

Zie adres aldaar

Redactie

J. Vlaming, R. Bouwman, F.H.C. Meijer, W.A. Geense, E.C.G. Boom, M.N.M. Broekhuizen-Klijnhout, E.A.W. Damen

Redactieadres

Weeshuiswal 9
4116 BR Buren
Tel. 0344-571256
e-mail: redactiemc@gmail.com

Webmaster SMC

R. Bouwman
e-mail: roelbouw@gmail.com

www.marechausseecontact.nl

Stichting Marechaussee Contact

De Stichting Marechaussee Contact (SMC) is een ideële stichting zonder winst-oogmerk, op 24 oktober 1977 opgericht in Buren en gevestigd op het adres Weeshuiswal 9, 4116 BR, Buren (Gelderland).

SMC is aangesloten bij het Veteranen Platform en onderhoudt nauwe banden met o.m. het Wapen der Koninklijke Marechaussee, het Veteranen Instituut en het Museum der Koninklijke Marechaussee.

De Koninklijke Marechaussee is een militaire politieorganisatie waarin in het verleden het Korps Politietroepen en het Korps Militaire Politie in Nederlands-Indië zijn opgegaan.

Zowel beroeps- als dienstplichtig personeel, dat gediend heeft of dient bij het Wapen en/of bovengenoemde korpsen, wordt van harte uitgenodigd zich aan te melden als begunstiger van SMC.

Reünievereniging Marechaussee Contact (RVMC)

In het kader van de Raamregeling Reüniefaciliteiten (Ministerie van Defensie 2010) is in 2013, onder de paraplu van de Stichting Marechaussee Contact, een reünievereniging opgericht. Post-actieve marechaussees en KMar-veteranen kunnen lid van deze vereniging zijn. Achtergrond van deze oprichting is dat dit de enige manier is om aanspraak te kunnen maken op formele faciliteiten ten behoeve van het organiseren van een reünie. Voor het overige conformeert RVMC zich volledig aan de doelen die SMC nastreeft. SMC-begunstigers die post-actief dan wel veteraan van het Wapen zijn, worden verzocht zich aan te melden als lid van de vereniging RVMC, hieraan zijn geen kosten verbonden.

Doelen

SMC heeft tot doel het onderhouden of vernieuwen van vriendschappelijke banden tussen hen die in het heden of verleden als militair of burger werkzaam waren of zijn bij de Koninklijke Marechaussee, Korps Militaire Politie/Koninklijke Marechaussee en Korps Politietroepen. Tevens draagt SMC ertoe bij dat belangstelling voor en betrokkenheid met het Wapen der Koninklijke Marechaussee en de nauw daarbij betrokken instellingen levendig wordt gehouden. SMC wordt bij het realiseren van haar doelen ondersteund door enkele duizenden begunstigers.

Hoe?

SMC tracht haar doel onder meer te realiseren door het:

- organiseren van contactbijeenkomsten, excursies en reünies
- deelnemen aan herdenkingen
- tonen van onderling medeleven bij 'lief en leed'-gebeurtenissen
- aandacht schenken aan hoogtijdagen van het Wapen
- uitgeven van 'Marechaussee Contact'
- informeren via de website www.marechausseecontact.nl
- verzenden van een wekelijkse nieuwsbrief
- ondersteunen van de veteranenzorg binnen de Koninklijke Marechaussee
- beantwoorden van specifieke vragen
- geven van voorlichting

Museum der Koninklijke Marechaussee

Geschiedenis
Vergaderingen
KMar Meeting Point
Bijeenkomsten
Voertuigen, motoren

Weeshuiswal 9
4116 BR Buren
Tel: 0344-571256
W: www.marechausseemuseum.nl
E: postbus@marechausseemuseum.nl

Elke dag open van 12.30 -16.30 uur, voor feestdagen: zie website